

Tjänsteställe, handläggare
Allmän Kollektivtrafik, Gustav Widén

Sammanträdesdatum
2022-11-10

FöredragningsPM
Dnr: 22RS4903

Organ
Samhällsbyggnadsnämnden

Priskorrigerings av tilläggsavgift inom Länstrafiken

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

- att korrigeras tilläggsavgiften för prisgrupp vuxen (från 20 år) till 1400 kronor,
- att korrigeras tilläggsavgift för prisgrupp ungdom (15-19 år) till 900 kronor,
- att korrigeras tilläggsavgift för ogiltigt skolkort till 250 kronor samt
- att dessa åtgärder ska gälla från 2023-01-09.

Sammanfattning

Länstrafikens tilläggsavgift för resenärer som inte har ett giltigt färdbevis när de reser med någon av Länstrafikens bussar ligger i dags läge på 1000 kronor för samtliga färdbevis och prisgrupper. Detta har gällt sedan 8 januari 2018.

Mellan åren 2018 och 2022 har Länstrafikens utvecklats, fått nya bussar, utvecklat nya koncept, genomfört prishöjningar på biljetter och resekort. Länstrafiken har stått inför stora utmaningar till följd av Covid-19 pandemin som utbröt våren 2020, med intäktsbortfall som följd. Tilläggsavgiften har legat konstant på 1000 kronor.

Ärendebeskrivning

Syftet med priskorrigeringen är att anpassa tilläggsavgiften till andra aktörer i landet med liknande befolkningsunderlag, att eventuellt öka intäkterna till följd av tilläggsavgift samt att tilläggsavgiften ska fungera som avskräckande medel för att minska antalet fuskåkare i Länstrafikens trafik.

Tjänsteställe, handläggare
Allmän Kollektivtrafik, Gustav Widén

Sammanträdesdatum
2022-11-10

FöredragningsPM
Dnr: 22RS4903

Länstrafiken i Örebro är tillsammans med VL (Västmanlands lokaltrafik), Blekingetrafiken och Kalmar länstrafik de aktörer som tar ut lägst tilläggsavgift för resenärer som inte har ett giltigt färdbevis vid resa.

I genomsnitt genomförs 10 000 kontroller och skrivs 200 tilläggsavgifter per månad, cirka 2 procent av alla som kontrolleras får en tilläggsavgift. Vid tolv tillfällen per år genomförs så kallade storkontroller, det innebär att kontrollanterna står vid specifika hållplatser och kontrollerar samtliga bussar och passagerare som trafikerar den aktuella hållplatsen. Vid storkontroller kontrolleras i snitt 1100 resenärer och det skrivs cirka 50 tilläggsavgifter, cirka 4,5 procent av alla som kontrolleras får en tilläggsavgift. Det genomförs i snitt 1,1 miljoner resor med Länstrafikens fordon varje månad, cirka 0,9 procent av alla som reser blir kontrollerade. Det är rimligt att göra antagandet att andelen som reser utan giltigt färdbevis är betydligt högre än de som får en tilläggsavgift.

Ett ogiltigt skolkort innebär ett Grundskolekort eller Gymnasiekort som inte är korrekt ifyllt enligt Länstrafikens resevillkor. Om en person berättigad till skolkort inte fyllt i sitt skolkort på ett korrekt sätt tillkommer en tilläggsavgift á 250 kronor.

Ett missbrukat skolkort innebär att ett Grundskolekort eller Gymnasiekort brukas av annan person än den som kortet är utfärdat till. Om ett skolkort missbrukas dras kortet in och återlämnas ej enligt Länstrafikens resevillkor. Om person som missbrukar kortet är i åldern 15-19 tillkommer en tilläggsavgift á 900 kronor. Om person som missbrukar kortet är 20 år eller äldre tillkommer en tilläggsavgift á 1400 kronor.

Bedömning

Summorna kan antas vara rimliga utifrån en generell prisökning över tid och i förhållande till övriga aktörer i landet. Det är även rimligt att ta i beaktning förseelse och ålder, därav införandet av tilläggsavgift för ungdom och särskild tilläggsavgift för ogiltigt skolkort. Att göra skillnad på ogiltigt skolkort och missbrukat skolkort skapar minskade incitament för utlåning eller utbyte av skolkort.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ingen konsekvens väntas för miljö eller jämställdhetsperspektiv.

I och med att avgiften sänks för åldersgruppen 15-19 år blir den ekonomiska

Tjänsteställe, handläggare
Allmän Kollektivtrafik, Gustav Widén

Sammanträdesdatum
2022-11-10

FöredragningsPM
Dnr: 22RS4903

bördan för den enskilda ungdomen eller dennes målsman mindre. Att införa särskild tilläggsavgift för ogiltigt skolkort innebär en stor skillnad mot dagens utformning där tilläggsavgiften är densamma oavsett förseelse. Tidigare har personer berättigade till skolkort straffats orimligt hårt för att skolkort inte varit korrekt ifyllt. Med den nya utformningen av tilläggsavgiften tas större beaktning till förseelse och ålder. I och med detta tas barns perspektiv och möjligheter till vara på ett bättre sätt än med dagens utformning. Förslaget väntas mot bakgrund av detta få en positiv konsekvens beträffande barnperspektivet.

Ekonomiska konsekvenser

Viss positiv utveckling kan antas då majoriteten av de som får tilläggsavgift faller under prisgrupp vuxen (från 20 år)
För tydligare beräkning, se Priskorrigerings av tilläggsavgift inom Länstrafiken bilaga A

Uppföljning

Följs upp kontinuerligt för ekonomisk översikt

Beslutsunderlag

FöredragningsPM Samhällsbyggnadsnämnden 2022-11-10, Priskorrigerings av tilläggsavgift inom Länstrafiken
Priskorrigerings av tilläggsavgift inom Länstrafiken bilaga A

Johan Ljung
Områdeschef, Trafik och samhällsplanering

Skickas till:

Regionstyrelsen